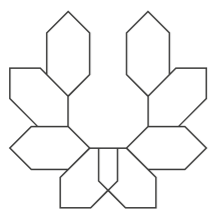

Inspirationskatalog til uddannelser og campusser

Entreprenøriel læring, bæredygtig udvikling og digital
teknologiforståelse. 4 forslag til omsætning af strategiske ambitioner.

Indholdsfortegnelse

Baggrund

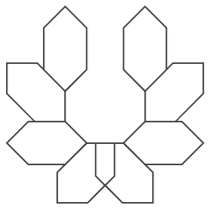
Indledning.....	side 3
Vejledning og støtte.....	side 4
Bidragydere.....	side 5

Inspirationsforslag

Forslag 1: Rum til campuskultur.....	side 6
Forslag 2.: Kompetenceudvikling i digital dannelse og etik gennem entreprenøriel didaktik.....	side 7
Forslag 3: EBT - hvilket snit har vi anlagt, og hvordan gør I?.....	side 8
Forslag 4: Stærke verdensmålshandlinger - fra uddannelsesviden til campusbegivenhed.....	side 9

Modeller

Model: Oversigt over innovations- og entreprenørskabskompetencer i VIAs uddannelsers didaktik.....	side 10
Model: Professionsrettet teknologiforståelse	side 11
Model: VIABLE GROWTH MODEL.....	side 12
Model: Kryds4-modellen	side 13

Inspiration til gennemførelse af strategiske ambitioner

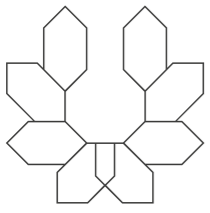
Dette katalog præsenterer fire forslag til omsætning af ambitioner, der knytter sig til strategiske udviklingsplaner og strategiske udviklingsfokus på VIAs uddannelser. Forslagenes indhold er entreprenøriel didaktik, bæredygtig udvikling og digital teknologiforståelse (EBT). De tre faglige områder er alle aktuelle i VIAs strategi, uddannelser og forskning.

Som områder behandles de ofte adskilt og med selvstændige mål og indhold. Men det har samtidig vist sig, at der er stærke professionsfaglige forbindelser og synergier mellem dem, som vi bør undersøge og dyrke.

Entreprenøriel handling og didaktik tjener i forslagene som grundlag for arbejdet med bæredygtig udvikling og opnåelse af digital teknologiforståelse. I dette materiale er der forslag til, hvordan VIAs uddannelser kan rammesætte og udnytte faglige og organisatoriske forbindelser, så de studerende møder synergien mellem områderne i et professionsperspektiv og oplever dem befrugte hinanden. De fire inspirationsforslag er udarbejdet af ledere, undervisere og fagkyndige i fællesskab og er dermed tværfaglige og tværorganisatoriske. Forslagene er plug-and-play, og vi tilbyder faglig og organisatorisk støtte til at føre idéerne ud i livet.

Håbet er, at kataloget kan være nyttigt for uddannelser og campusser, som ønsker inspiration til gennemførelse af deres strategiske ambitioner inden for de tre områder og i samarbejde med andre uddannelser og aktører.

Vejledning og støtte

Vejledning

De fire inspirationsforslag i kataloget er bygget om omkring enslydende overskrifter: *ambition, indhold, formål, tiltag, faglig og organisatorisk synergi og forudsætning for gennemførelse*.

Hvert forslag tager afsæt i en strategisk *ambition*. Ambitionerne har fokus på områder, der kunne være attraktive at udforske inden for feltet EBT.

Ambitionerne efterfølges af en indholdsbeskrivelse, der udfolder den ramme, der skal sættes og hvad aktørerne med fordel kan placere i rammen.

I forlængelse af indholdsbeskrivelsen opsummerer et *formål*, hvad udbyttet kan være ved at begive sig i kast med at eksperimentere med forslagene i kataloget.

For hvert forslag præsenteres herefter 3-4 sammenhængende *tiltag*. Tiltagene er plug-and-play, men samtidig er der rum til fortolkningsfrihed i forhold til, hvordan tiltagene helt konkret føres ud i praksis.

Faglig og organisatorisk synergi har blik for det organisatoriske stillads, der kan tappes ind i for at få tiltagene omsat til konkrete handlinger. Der opfordres til at interagere tværororganisatorisk og på den måde at udnytte og trække på VIAs mange forbindelser og fælles viden.

Slutteligt har *forudsætning for gennemførelse* fokus på initiativer og handlinger, der skal til for at understøtte, at forslagene omsættes til praksis.

Faglige værktøjer

Der er i VIAs forsknings- og udviklingsmiljøer udarbejdet nogle modeller inden for de tre fagområder EBT. Modellerne kan anvendes som faglige referenceværktøjer i det strategiske arbejde. På side 10-13 præsenterer vi fire af disse modeller, som kan tjene til inspiration for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af handling bag ambitionerne.

Støtte

Der kan hentes støtte til tilrettelæggelse og gennemførelse af ambitionerne i VIAs fællesfunktioner ved henvendelse til:

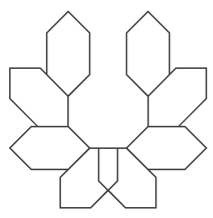
Anne Agger
Chefkonsulent i VIAs
Uddannelsesudviklingsafdeling
aa@via.dk

Erik Maass Løvgren
Erhvervskontakt,
entreprenørskab og
studentervæksthuse
elb@via.dk

Lillian Buus
Forskningsleder for
programmet for Læring og IT
libu@via.dk

Bidragydere

Forslag 1: Rum til campuskultur med EBT

Anne Lise Voss (ALV) - uddannelsesleder, Ergoterapeutuddannelsen

Rikke Johannesen (RIJO) - programleder og koordinator, VIA Studentervæksthuse

Malene Hangaard Alstrup (MHAL) - koordinator, VIA Studentervæksthuse

Forslag 2: Entreprenøriel kompetenceudvikling i digital etik

Helle Bloch (HBLO) - uddannelsesleder, Ingeniøruddannelserne

Birgitte Woge Nielsen (BIN) - Verdensmål i undervisningen, VIAble Growth

Lisbeth Alnor (LIAL) - uddannelsesleder, Læreruddannelsen

Forslag 3: EBT– hvilket snit har vi lagt, og hvordan gør I?

Henning Westphael (HEWE) - underviser, Læreruddannelsen

Louise Lottrup (LOUL) - underviser, Læreruddannelsen

Martin Storkholm Nielsen (MSTN) - underviser, Design og Business

Gitte Villemoes Larsen (GIVL) - uddannelsesleder, Design og Business

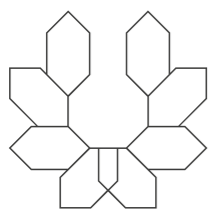
Dorte Neergaard Holm (DNHO) - underviser, Ingeniøruddannelserne

Forslag 4: Stærke verdensmålshandlinger – fra uddannelsesviden til campusbegivenhed

Majken Svane Hansen (MASH) - underviser, Pædagoguddannelsen

Jens Norup Simonsen (JNS) - uddannelsesleder, Pædagoguddannelsen

Conny Geisler Rosenkilde (CORO) - underviser, Ergoterapeutuddannelsen

Forslag 1: Rum til campuskultur med EBT

Ambition:

Campusrummet bliver et læringsrum, hvor stedets aktører griber mulighederne for at handle på en idé eller en trang. Campus skal overraske ved at udvide den traditionelle forståelse af, hvad en uddannelsesinstitution, et klasserum og et fællesareal er.

Indhold:

Der arrangeres campusbegivenheder på skift mellem uddannelser, forskningsmiljøer og afdelinger, som viser deres take på entreprenørskab, bæredygtig udvikling og teknologiforståelse. Begivenhederne arrangeres som inddragende og udfordrende aktiviteter for studerende og medarbejdere på campus og eksterne partnere kan inviteres ind som deltagere på lige fod. Begivenhederne integreres så vidt muligt i de studerendes læring og undervisning, og de finder så vidt muligt sted inden for den almindelige studietidsramme.

Formål:

At skabe en kollektiv campuskultur som

- gør campusuddannelser og afdelinger synlige for hinanden
- udvider mulighedsfeltet for de studerendes læring og sociale campustilknytning
- fremmer foretagsomhed og samarbejde gennem en tværgående faglig og social opgave

Tiltag 1:

Et kommissorium for indhold og organisering udarbejdes, det fastlægges hvordan uddannelser og afdelinger har depechen på skift, der laves et årshjul og egnede steder til afvikling på campus udpeges.

Tiltag 2:

Alle uddannelser og afdelinger skal skabe og gennemføre en entreprenøriel aktivitet for bæredygtig udvikling og/eller digital teknologiforståelse. Aktiviteten skal få deltagerne og de forbipasserende involveret i temaet og vise/afprøve nyt.

Tiltag 3:

Der oprettes en vidensbank for eksempel med afdelingernes fortællinger. De ansvarlige for begivenhederne samler op og videndeler i et format, så det kan genbesøges, og så det kan overføres til andre campusser.

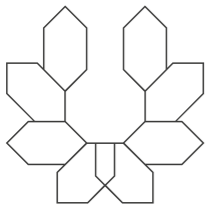
Faglig og organisatorisk synergi:

Campusledelsen og den nye campusorganisering er organisatorisk stillads. Der udpeges en projektleder og en koordinator, som løbende har dialog med udvalgte undervisere fra uddannelserne, faglige aktører fra studentervæksthuset, FOU, fællesområdet, Maker-Spaces, it-området og lokale bæredygtighedsagenter samt forperson for det lokale studenterråd.

Eneste forudsætning er

- at man husker at tage afsæt i EBT og har gode idéer til events, f.eks.:

Rullende robotleg, udstilling af undervisningsprodukter, afprøv et hjælpemiddel, paneldebat, quiz, "brandøvelse", event om madspild, fokus på affaldssortering, Flash Mob, teater med meget mere.

Forslag 2: Kompetenceudvikling i digital dannelse gennem entreprenøriel didaktik

Ambition:

At skabe et fundament af digital teknologiforståelse blandt uddannelsens undervisere, som kan forventes at blive drivere af faglig indsigt og relevant didaktisk udvikling på uddannelsen

At styrke den faglige bredde i uddannelsens undervisergruppe på området

At give undervisere mulighed for at eksperimentere med og fordybe sig i teknologiforståelse med relevans for deres eget fagområde

At tage fat i aktuelle og fremtidige muligheder og udfordringer inden for teknologiforståelse

Indhold:

Kompetenceudvikling inden for professionsrettet teknologiforståelse med særlig henblik på anvendelse af relevante teknologier, digital myndighed og digital etik. Forløbet tilrettelægges med afsæt i underviserens egen praksis og er baseret på Design Thinking-metoder. Deltageren opnår viden og erfaring med det faglige område gennem en kreativ og eksperimenterende didaktisk proces. Processen inkluderer fail-forward strategier og træner deltagernes fejlmodighed.

Formål:

At understøtte fagunderviseres videnstilegnelse inden for digital etik og give didaktiske redskaber til undervisningen

Tiltag 1:

Uddannelsen/-erne identificerer behovet for kompetenceudvikling i undervisergruppen omkring digital myndighed og digital etik.

Tiltag 2:

Inden for det fagligt organisatoriske samarbejde aftales, udvikles og gennemføres workshops for underviserne.

Workshopsene har afsæt i Design Thinking og læringsdesignmetoder.

Tiltag 3:

Uddannelsesledelsen italesætter kompetencetiltaget, dets relevans og omsætning på uddannelsen i fælleskollegiale sammenhænge. Det kan f.eks. ske på pædagogiske dage eller ved andre uddannelsessamlinger.

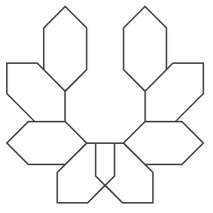
Faglig og organisatorisk synergi:

Der samarbejdes mellem uddannelserne, uddannelsesakademiet og forsknings- og udviklingscentre. Forløbet er målrettet undervisere, som ønsker at udvikle egne didaktiske kompetencer og nye faglige forståelser inden for området. Deltagerne skal være optaget af digitale tendenser i samfundet og deres betydning for professionsidentiteten på netop sit felt, hvorimod man hverken behøver at være digital eller entreprenøriel ildsjæl.

Forudsætning for gennemførelse

At uddannelsen er tydelig i identifikationen af fagligt behov og målgruppe

At uddannelsesledelsen målretter strategiske tiltag, så den nye faglige indsigt og de nye relevante kompetencer sættes i spil på uddannelsen

Forslag 3: EBT– hvilket snit har vi anlagt, og hvordan gør I?

Ambition:

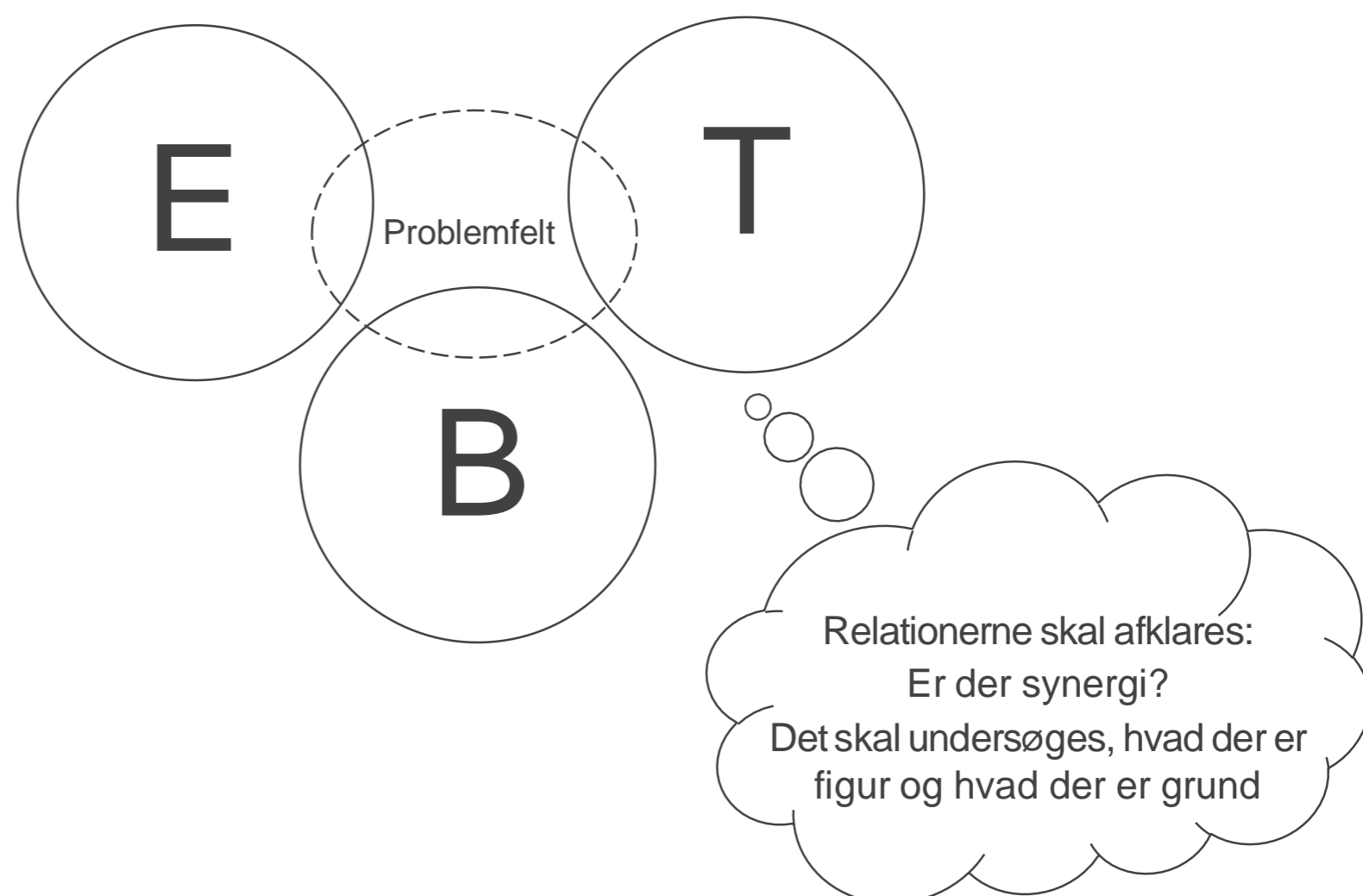
Deltagerne får skærpet deres indsigt i EBT på deres egen uddannelse og inspiration til nye veje

Indhold:

Uddannelsernes omsætning af entreprenørskabs-, bæredygtigheds- og teknologiforståelsesperspektiver og begreber. Undervisere og ledere udveksler deres deres viden og erfaringer på tværs af uddannelsesområder og uddannelser.

Formål:

At skabe et fælles reflekteret grundlag for uddannelsens strategiske valg og didaktiske omsætning

Tiltag 1:

Forskellige faggrupper/uddannelser arbejder med at oversætte udvalgte centrale begreber fra deres faglige EBT-lingo til "bodegasprog".

Det er for at få overblik over uddannelsens egne praksisser og forståelser gennem at formidle dem til andre

Tiltag 2:

"Hvilke EBT-intentioner er der i vores og i jeres professionsprofil? Hvordan kan den eventuelt skærpes?"

Der etableres et diskussionsforum først på den enkelte uddannelse, derefter på tværs af uddannelser.

Genren "professionsprofil" bruges som et prisme til at skabe retning i uddannelsens EBT-indsatser

Tiltag 3:

En pædagogisk dag organiseres, tilrettelægges og gennemføres på en uddannelse med EBT som tema. Inviter en eller flere repræsentanter fra andre uddannelser til at komme og lytte med og reflektere sammen med underviserne.

Den brede forståelse af EBT skærpes i relation til den givne uddannelse og profession

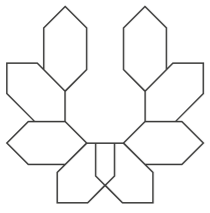
Faglig og organisatorisk synergi:

Vi skal på opdagelse i, hvilken værdi arbejdet med EBT kan tilføre de enkelte uddannelser og herunder afklare relationen mellem de tre fagområder og deres placering i de forskellige uddannelser.

Forudsætning for gennemførelse

Der etableres et samarbejde mellem relevante uddannelser og/eller uddannelsesområder

Der laves et kvalificeret design til mødernes indhold og facilitering

Forslag 4: Stærke verdensmålshandlinger - fra uddannelsesviden til campusbegivenhed

Ambition:

At studerende og medarbejdere italesætter, diskuterer og respekterer en mangfoldighed af tolkninger og handlinger i forbindelse med udførelse af verdensmålene

Indhold:

Verdensmål behandles og værdisættes på uddannelserne, som foretager synlige handlinger på dem. Der etableres et korps af bæredygtighedsambassadører på campusuddannelserne, og der gennemføres en årlig festival for bæredygtighed på campus under overskriften "Vores fælles fremtider". Hver uddannelse skal i løbet af et år have sat fokus på et eller flere verdensmål med relevans for uddannelsen. Det valgte fokus udløser konkrete handlinger, som præsenteres på den lokale bæredygtighedsfestival på campus

Formål:

At skabe rammer og grobund for stærke verdensmålshandlinger og forståelser i VIA

At studerendes og medarbejderes personligt professionelle entreprenørskabskompetencer bruges til at skabe campusliv

Tiltag 1:

Ledelsen og uddannelsen drøfter og beslutter hvilke tiltag, der skal iværksættes med henblik på at gøde jorden for selv at foretage stærke verdensmålshandlinger.

Tiltag 2:

Uddannelserne arbejder indholdsmæssigt med stærke verdensmålshandlinger, der opererer med knowledge, action and attitudes. Arbejdet kan for eksempel understøttes gennem læringsdesign, der indeholder digitalt medierede læringsaktiviteter.

Faglig og organisatorisk synergi:

Festivalen knytter an til og samarbejder med strategien "Vores fælles fremtider", VIABLE-netværket, bæredygtighedsalumni (undervisere), VIAs verdensmålsambassadørkorps (studerende) og UNESCO-veteranerne. Ambassadørkorpsset deltager i planlægningen og gennemførelsen af festivalen.

Tiltag 3:

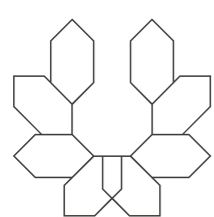
Festivalen organiseres og afvikles:
Uddannelsernes stærke verdensmålshandlinger og mangfoldige tilgange til bæredygtig udvikling præsenteres på campus under overskriften "Vores fælles fremtider".

Tiltag 4:

Pædagoguddannelsens tiltag med bæredygtighedsambassadører på alle udbudssteder udbredes til andre uddannelser og udbudssteder. Ambassadørerne bidrager til uddannelsernes udvikling af idéer, formidling af festivalen og opsamling på festivalens udbytte.

Forudsætning gennemførelse

Et grundlag for at opnå succes med arbejdet med verdensmålene er, at aktørernes [væredygtighed](#) og dannelse er i fokus på de deltagende uddannelser
Der samarbejdes med relevante videnscentre om festivalen

Model: Oversigt over innovations- og entreprenørskabskompetencer i VIAs uddannelsers didaktik

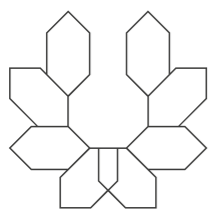
Rammen sammenfatter alle uddannelsernes arbejde med de studerendes innovations- og entreprenørskabskompetencer og repræsenterer derved en bred vifte af kompetencer og tilgange.

Den omfatter en mangfoldighed af tilgange, som VIAs uddannelser anvender samlet set.

De fire kategorier er adskilte, men vil i undervisningspraksis ofte være indbyrdes forbundne. Alle kategorier er ikke relevante for alle uddannelser eller i alle forløb. Kategorierne forbindes i de enkelte professionsuddannelser med uddannelsens relevante samfundsmæssige kontekst.

Modellen er udarbejdet på baggrund af undersøgelser af innovations-, entreprenørskabs- og bæredygtighedsdidaktik i VIAs uddannelser Hvidbog, 2021. i Hvidbogen findes uddybende oversigt over studerendes innovations- og entreprenørskabskompetencer - kaldet Den entreprenørielle studenterrejse

Personligt professionelle entreprenørskabskompetencer	Kreative processer og innovative metoder	Værdiskabelse og bæredygtig udvikling
Kreativitet og forestillingsevne Mod og selvsigt Handlekraft og foretagsomhed Muligheds- og usikkerhedshåndtering Ressourceanskaffelse Netværksdannelse Performance Samarbejde Inddragelse af omverden Forretningsforståelse, risikovillighed Professionalisme	Processtyring Idéudvikling Prototypeudvikling Facillitering Målgruppeinvolvering Samskabelse Intraprenørskab Middelstyret proces/effectuation	Produktudvikling af teknologiske, digitale og fysiske genstande og løsninger Udvikling af serviceydelser og organisationsformer Eksperimenter med nye arbejds- og samarbejdsformer Socialt entreprenørskab
En selvstændig tankegang Udvikling af mangfoldighed, lighed og værdi gennem at tænke i nye muligheder som baggrund for væren i verden og kritisk bevidsthed. Viden og dannelse, der gør den enkelte i stand til at skabe bæredygtige forandringer i hverdagen – både som menneske og som fagprofessionel.		

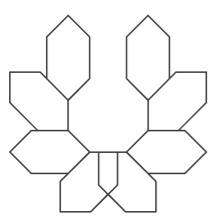

Model: Professionsrettet teknologiforståelse

Her præsenteres syv elementer i vilkårlig rækkefølge og med lige betydning. De syv elementer har betydning for professionelles teknologiforståelse. Forskningsgruppen bag argumenterer for, at anvendelse af digital teknologi kræver både handleevne (viden om de tekniske funktioner og mod til at anvende teknologierne) og refleksionsevne (refleksion over konsekvenser, fordele og ulemper af teknologianvendelsen for borgeren, den professionelle og organisationen). Derfor kan anvendelse af digital teknologi ikke reduceres til noget rent teknisk og ansvaret for den digitale anvendelse er et fælles ansvar og kan ikke udliciteres. Det er vigtigt at tænke digitaliseringen ind i den konkrete organisatoriske kontekst, der er tilstede i den enkelte profession.

Refleksion og handling i forhold til teknologiforståelse

Relationel værdi
Erfaring med digitale løsninger
Vurdering af konteksten
Samfundsmæssig værdi
Påvirkning af professionsidentitet
Individuel værdi
Forståelse af digital materialitet

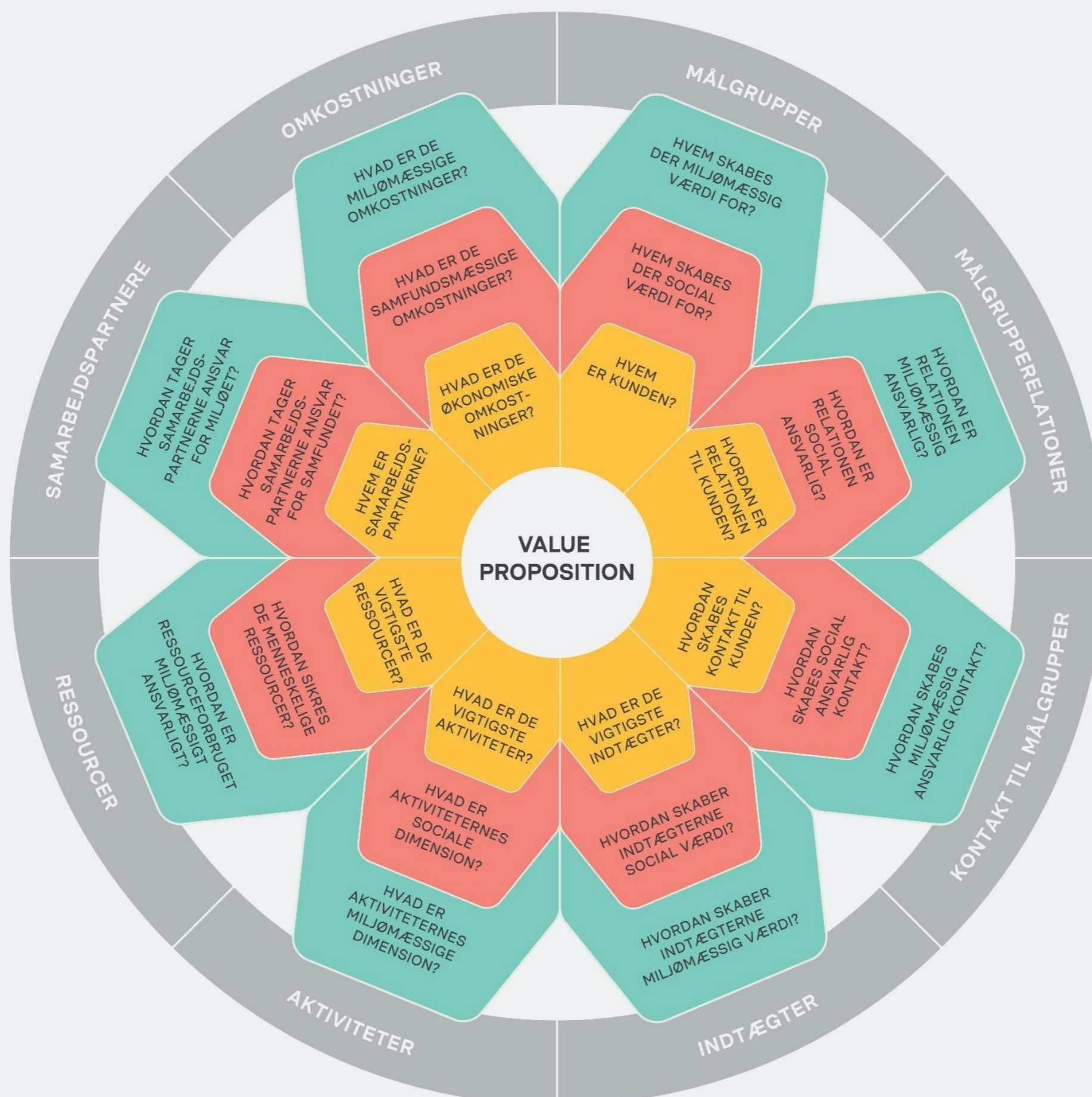
Model: VIAble Growth

Læs mere nedenfor eller følg link til modellen [grow-a-business-via-model \(2\).pdf](#)

VIABLE GROWTH MODEL

VIable Growth Model er en model til bæredygtig udvikling af virksomheder og projekter. Du kan bruge modellen som et værktøj til at oplukke, inspirere og systematisere udviklingsprocesser og til at udfordre nye idéer med hensyn til både people, planet og profit. Modellen er blandt andet inspireret af Business Model Canvas, Doughnut-modellen og Cradle to Cradle-teorien.

- PLANET
- PEOPLE
- PROFIT

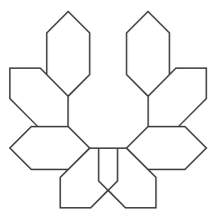
Udviklet af

WORLD PERFECT

Støttet af

Model: Kryds4

Modellen viser fire didaktiske handlingsstrategier til at skabe synergi mellem faglighederne entreprenørskab og teknologiforståelse. De fire strategier forstås som brikker, der kan sættes sammen til et "puzzle", men også bruges hver for sig. Alle strategierne er visualiseret ved "hånden" for at tydeliggøre, at krydsbefrugtning mellem entreprenørskabs- og teknologiforståelse har at gøre med at gribe og begribe, med "hands on" og gøremåls erfaringer.

Tag afsæt!
- i menneskers
ressourcer, der puljes
sammen

Fokusér!
- på positive
emotioner, der udvider
mulighedsfeltet

Gør!
- det sammen undervisere
og studerende

Skab!
- sproglige billeder
og metaforer